

NÅMEDØLEN

Udgitt av Nåmedalslaget i Oslo

TIL ALLE NUMEDØLER I OSLO.

Det var en gang at Numedalslaget hadde en håndskrevet lags-avis, som blei lest opp på lagsmøtene, men det er lenge siden- - - - Denne utgaven, trykt, er en prøve, en liten dristighet fra styret 1976, og kanskje et forsøk på å blåse liv i en gammel lagsaktivitet. Dette er ingen stor ting, men det var fint om du hadde tid til å lese gjennom den.

Helsing styret

Styret i Numedalslaget i Oslo består for tiden av:

Dagfinn Kravik,	formann
Berit Mogan,	nestformann
Per Håvard Midtstigen,	kasserer
Gunnar Ulbaasen,	
Tormod Haug,	
Bjørg Undebakke,	sekretær

Springarkurs

Det låter felespill temmelig trutt i Nordahl Brunsgt. Hver mandag låter det også Numedalsspell fra Blåsalen, og innenfor finner vi en gjeng unge, ivrig opptatt med steg i Numedalstakt. Neida, det er ingen tvil. Under Bjørn Aaslands dyktige ledelse, lever tradisjonsrik Numedalsspringar videre. Spillemenn har alltid vært vanskelig å oppdrive til slike kurs, men i vår tidsalder har selvfølgelig et lydbånd overtatt. Springargruppa har bevilget seg en liten kassettbåndspiller til formålet. Drivende krefter bak springargruppa er Norun og Svein Aasen.

Om det blir "reint" springarkurs etter nyttår er i skrivende stund noe usikkert, men om det kribler i "dansefoten", oppsök Blåsalen mandag kl 1900 også i - 77.

TIL DU SOM IKKE ER MEDLEM.

Vi er på jakt etter nye medlemmer. Vi vil gjerne ha tak i deg som nettopp har kommet til byen fra Numedal, eller du som har bodd her en stund, men som ikke har vært i Numedalslaget. Også du som ikke er født i Numedal, men som har mor eller far derfra, du som er gift med en numedøl og du som har bodd der i lengre tid. Alle dere kan ifølge våre lover bli medlem av Numedalslaget.

Numedalslaget i Oslo er igrunnen et ungdomslag på lik linje med ungdomslagene heime i dalen. Det er organisert på samme måte, med medlemskap i fylkeslaget og Noregs Ungdomslag. Numedalslaget i Oslo står under B.L.S. - bygdelags-samskipnaden, som igjen står under Noregs Ungdomslag.

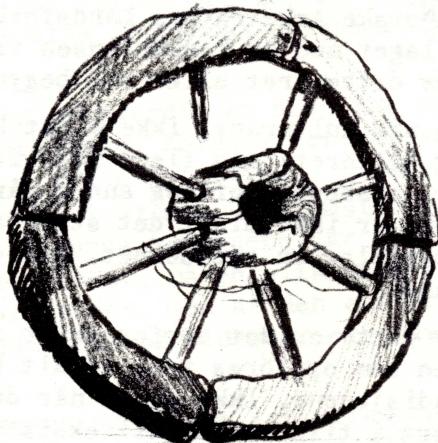
Numedalslagets oppgave skal være å samle numedøler i Oslo til selskaplig samvær, holde vedlike de gamle tradisjoner, styrke sambandet med Numedal og støtte friluftsliv og idrett. Dette ifølge formålsparagrafen i

våre lover. Dessuten vil Numedalslaget alltid, så lenge det er medlem av B.L.S. og N.U., stå for de formål og prinsipper som disse organisasjonene følger i sitt arbeide.

Som du sikkert forstår er mulighetene mange i et lag som Numedalslaget, men det er opp til styret og medlemmene å drive aktiviteten.

Derfor er du velkommen som medlem.

formannen

"TYPEHUS FOR NUMEDAL"

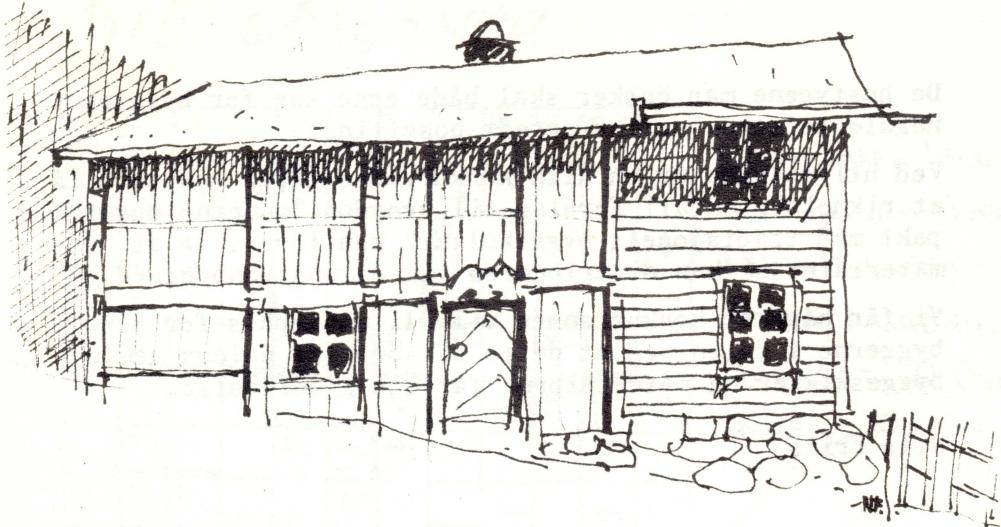
Som sikkert de fleste vet har det i ett års tid blitt skrevet om en planlagt konkurranser for utviklingen av et "typehus for Numedal". Denne konkurransen ser nå ut til å bli en realitet, etter at fylket, dalens banker og kommunene har bevilget de nødvendige beløp.

Det er Numedal reiselivslag som er initiativtaker til arkitektkonkurransen. Etter lengre tids sonderinger og kontakter med Norske Arkitekters Landsforbund og Husbanken regner laget med at konkurransen vil bli utlyst ved utgangen av dette året eller ved begynnelsen av -77.

Numedal har en rik kulturarv. Ikke minst bygningsarven karakteriserer dalføret, med flere stavkirker, et uttall av tömmerstuer, stabbur, loft og annen gårdsbebyggelse. I landsmålestokk er ikke minst det store antall av middelalderbebyggelse en sjeldenhets. Numedal kan faktisk skilte med flest!

På bakgrunn av dette er det derfor trist at mye av den nye bebyggelsen som oppføres idag totalt bryter med de gamle byggetradisjonene. Ikke minst når den nye bebyggelsen blir oppført i tilknytning til eksisterende gårdstun virker vår tids typehus og ferdighus fremmede og også skjemmende på den øvrige bebyggelsen.

En skal være forsiktig med å klandre den enkelte byggherre for dette. Grunnene til utføret ligger vel helst i den store tilgangen man idag har på forskjellige typer

SØRF. MELLOM NØRSTE BY. UVDAL

byggesystemer, type-tegninger oa. som letter arbeidet for byggeren og etter sigende også resulterer i kortere byggetid og rimeligere hus. Et annet moment er at typehusene og ferdighusene nærmest sikrer husbyggeren lån i Husbank eller Landbruksbank. Disse hustypene som oppføres har lite til felles med dalens byggetradisjoner, og er også like alle andre hus av samme type i resten av landet.

Det er derfor prisverdig at noen har tatt initiativet til en slik konkurranse. Formålet er selvagt ikke at vi skal gå over til å sette opp laftede tömmerstuer igjen, koke på grua og bade i stamp. Problemstillingen vil ganske enkelt være å kunne kombinere vår tids moderne krav med dalens byggeskikker, på en slik måte at bebyggelsen er tidsmessig innredet, men at den eksteriørmessig kan si es å være en bærer og viderebringer av byggetradisjonene i dalen.

En av forutsetningene for konkurransen er at den prismessig og størrelsesmessig kan godkjennes for belåning i Husbanken. Selv synes jeg det ville være en fordel om konkurransen strakte seg ut over denne rammen. Særlig for våningshus på gardsbruk kan hus med de begrensninger Husbanken setter være i snaueste laget.

De hustypenè man ønsker skal både egne seg for bygging i regulerte strök og for spredt bosetting.

Ved utlysningen av en slik konkurranse håper man på å få et rikholidg antall forslag til hvordan "moderne hus i pakt med tradisjonell byggekultur" kan løses, og at dette materialet så kan distribueres til dalens innbyggere.

Vi får håpe at konkurransen vil bli en impuls for husbyggerne i dalen, og at dette vil bety at dalens gamle byggeskikker og materialbruk får sin gjenfødsel.

Nils Friis

RÅKEFISKFEST

Den tradisjonelle råkefiskfesten foregår denne gang i TANNLEGENES HUS, Kronprinsensgt. lørdag 29. januar 1977.

Tradisjonell kost

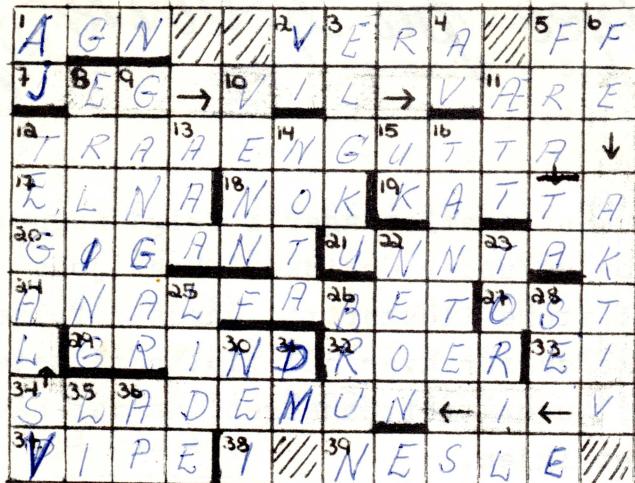
Gammaldans

Bruk BUNAD dersom du har.

Flere opplysninger vedrørende påmelding, talere, musikk etc., se seinere rundskriv/annonse.

Rebuskryssord

9

LØSNINGEN (BEGYNNER
PÅ VANNRETT) SENDES
NUMEDALSLAGET;
OSLO, NORDAHL
BRUNSGT. 22, OSLO 1
INNEN 10 JAN. -77

VANNRETT:

1. Åte
2. Jentenavn
5. Forte Fortissimo
12. Spillemenn fra Numedal
17. Symaskinmerke
18. Tilstrekkelig
19. Kjæledyret
20. Kjempe
21. avrik
24. Ikke lese/skrivekyndig
27. Pålegg
29. Stengsel
32. Idrettsmann
33. Artikkel
37. Fugl
38. Preposisjon
39. Ugras

Loddrett forts.

34. Politisk parti
35. Dalside
36. Gjön

LODDRETT:

1. Svarord (bakvendt)
2. Pronomen
3. Hunndyr
4. Preposisjon
5. Stjele
6. Naut
8. guttenavn
9. Tradisjonsrik danseform i Numedal
10. Kamerat
11. Slekt
13. Tre like
14. Fiskeredskapet
15. Husdyr (bakv.)
16. Slektning
22. Gass
23. Jentenavn
25. Ha det vondt
26. Farge
28. Iakt-ta
30. Nektelse
31. Myntfork.

Haugetyet på Kravik

På Kravik var man i gamle dager i følge sagnet svært plaget av de underjordiske. Hver julekveld kom de i store flokker til gårds. Folket på gården måtte derfor hver jul flytte på seteren og være der til over trettenhelgen, da var haugetyet forsvunnet igjen.

En julekveld kom en fremmed reisende til Kravik og bad om hus. Mannen og kona sa som sant var, at det kunne de ikke med sin beste vilje skaffe han, de sto selv ferdig til å flytte på seteren unda for haugetyet. Men fremmedmannen mente at fikk han bare lov til å være, så skulle han nok løpe risikoen med haugetyet. Det fikk han lov til, men de spådde ham huskestue til natten. Da folket på gården hadde reist, og det begynte å kveldes, tok den reisende og ladet børsen med en stor sølvknapp og gjemte seg derpå inne i en svær innelukket seng.

Om lidt kom haugetyet, og det i slike mengder at den store stuen holdt på å bli full av dem.

Bordet ble dekket med den fineste julekost, og

de benkedes så rundt langbordet. I høysetet fikk en gammel ærverdig gubbe sin plass. Da der så skulle skjenkes juledram, sa kjøgemes-teren: "Jeg lyt vel skjenke han gamle Trond først". "Jeg skal skjenke han gamle Trond", sa mannen inne isengen, og i det samme smalt det, et skrik lød, og gamlingen stupte, men i samme øyeblikk var hele tussefølget forsvunnet. Fra den tid hadde man aldri bry av haugetyet på gården.

Fortalt av Henrik Kravik, Numedalslagets aarbok nr. 3, for 1917, utgitt av Numedalslaget i Amerika.

Rosemaling.

Numedalslaget starter opp med
NYBEGYNNERKURS I ROSEMALING
etter nyttår.

Instruktør: Hjørdis Imsland.

Første kursdag er torsdag 3. februar 1977,
kl. 1900 presis, i Småsalen, Nordahl Bruns gt.

Varighet: 10 kurskvelder i 10 uker.

Påmelding: Skriftelig til Dagfinn Kravik,
Disengrenda 9, OSLO 5,
innen 15. januar 1977.

Maximum 10 deltagere

Mininovelle anno 1976.

Mor og far hadde aldri tid, Familien Aston var der beständig. Fantastisk med en sånn familie, du, en kjenner seg nesten igjen hele tiden. Ikke sant????

Derfor hadde hun forlengst betalt inngangsbilletten til gjengen med jomfrudommen sin. Kronens verdi er stadig synkende.

Hun fikk bli med Tore, Roy og Mai-Lise, stå vakt mens de lettet kiosken. Utbytte: Tyggegummi, sjokolade, skillemynt, pornoblad og SPENNING og Tores hender over brystene før de sprang ut. Det var vel sånn det skulle være, for noen ganger lignet det på kino, sensur gul!!!

För hon var fyllt fjorten var det meste försökt. Tore, Jan-Erik och alla de hun ikke husket navnet på. --- Aborten gick greit, hon var femton och så hon var voldtatt av en neger.

Jenta var gem hun, tre hundre kroner på rappen hvis gjengen var blakk en kveld.-----Gonoré tre mnd. etter.

To dager för hon skulle "fölle" seksten red hon mot solnedgang som i en will West bak på BMWn till Finn, BURY ME NOT.

En dobbel solnedgang. Lyktene fra en trailer- PÅNG!!

Graven är pen. Påskeliljer och stemorsblomster. Mor går ofte dit. Treffer nya mennesker, gråter, prater, går hem och åpner for familien Aston.

Fredelig hjemme nå, slutt på alle problemene. Stakkars Sheila Aston, men heldigvis fikk jo Freda den pene doktoren.

KVEN VEIT - ? - 77

Visste dere at Numedalslaget er med i den landsomfattende kunnskapstevlinga "Kven veit?" Den blir arrangert av Noregs Ungdomslag, og alle lag som er tilslutta NU kan stille med ett eller flere lag. Numedalslaget nøyer seg med ett lag, men med 7 stk. i gruppa blir det jo en bra andel av NL likevel.

Det er 3 tevlingsrunder med maksimum 90 poeng pr. runde. De 3 beste lagene møtes så i en finale. Spørsmålene i tevlinga er laget ut fra materiell som lagene får tilsendt på forhånd.

Vi har ikke hørt at Numedalslaget har nådd til finalen noen gang, men det viktigste er jo som kjent ikke å vinne ---.

I år skal disse forsvare Numedals ære:
Tormod Haug (tevlingsleder), Bjørg Undebakke (gruppeleder), Astrid Lie, Hallvard Lesteborg, Gunnar Ulbaasen, Svein Aasen, Dagfinn Kravik.

Prolog

ved åpningen av Numedals-banen
lørdag den 19de november 1927.

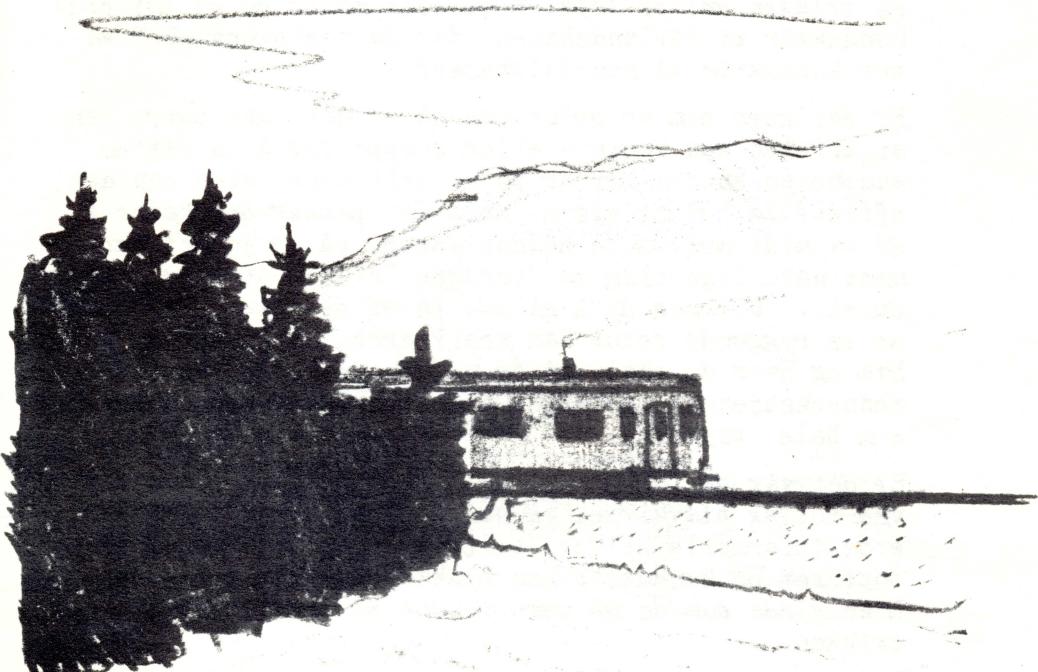
M. B. Landstad.

Der gikk et tog av arbeids-slitte hester
fra Nore og til Kongsberg daglig ner.
Og op igjen med lass. Ditt øie fester
sig ved den tretthet du hos alle ser.
Det der var landeveiens sløve rester,
et trask av gamp. Nu går det ikke mer
med lutne hoder og med dask om halen,
— nu ruller det et annet tog i dalen.

Men tenk, hvad det har vært for dalens bønder
i tap av tid, for der gikk dage-vis
med denne ferd til Kongsberg etter tønder
og annet gods. Det var et rent forlis.
Forlis av krefter, redskap, dyr som stønner
i sol-brand eller glir på hålke-is.
Det måtte klares, — det er rart med vanen,
— nu skifter tiden ham, nu kommer banen.

Det var et fremtids-løft som gjordes rede
og derfor tok da Kongsberg med sitt tak.
Vi tror, at det vil bli til gagn og glede,
— for dal og by en like viktig sak.
Vår konge selv er her idag tilstede,
det gjør, at rygg og tanke rettes rak.
For landets konge, han er kjær i dalen
og øjet stråler, blir han nevnt i talen.

Så la det sies da i denne sal:
En ny-tid ruller nu på sine skinner.
En tid som løfter frem vår skjonne dal
og by og land med stålband sammen binder.
Det gamle slit er bare såre minner,
Den tid er borte, den var tung og skral.
Den nye bruser frem med hast mot Nore,
idag har kongen selv sagt åpnings-ordet.

hyldest til trikken

Numedalsbanen - NSB's sidespor i våre hjembygder er ikke et hvilket som helst tog. Den er nærmest hovedpulsåra i dalen der den farer jernbaneröd og durende langs med Lågen, gjennom tun og grender, over steinbruar og gjennom Numedalske fjell for å ta på, lesse av, ta med og levere, post og mennesker, sykler, frysebokser og juletrær.

Trikken er blitt Numedöl. Like rolig og besindig som en hvilken som helst döl tar den seg den tid den trenger, gjør små og store vennetjenester oppover hele dalen, og har likevel så mye å gå på at den seiler punktelig inn på Bødberg og forbereder seg for en ny suksessrik retur.

Trikken preger også dem som kjører med den. Bare tenk på overgangen fra det stressjaga sörlandstoget over til vårt hjemlige durende og beroligende serviceorgan. På trikken smiler folk! Hvor ofte møter du en smilende konduktør på Sörlandsbanen? Har du noensinne møtt en sur konduktør på Numedalsbanen?

Er det noen som er seint ute så er det ikke værre enn at trikken kan vente - eller stoppe for å ta opp en sandpusten en som venter på et helt annet sted enn den offisielle holdeplassen. Hvis det passer deg bedre å gå av midt mellom to holdeplasser, så er jo det den mest naturlige ting av verden. Trikken stopper hvor du vil. Glemmer du å gå av, så er det ikke værre enn at en ryggende retur kan realiseres, og husker du ikke hva og hvor du skal, så er konduktören den födde menneskekjenner og takler alle problemer som en hvilken som helst psykolog.

Er det vår og forsommer, og liljekonvallen blomstrar ved Rollag stavkirke, så har det også skjedd (ifølge godt informerte kilder) at trikken har stoppa, slik at togfører og konduktør kan plukke blomster til kona. Like glade som de må være i kona si er vi også i trikken.

Trikkene er også nyhetsbringer. Muntelige overleveringer, julekort, avis og regninger kommer den veien. Er det en elg ved jernbanelinja, stopper toget for at alle skal få se skogens konge.

Vi kan knapt nok si noe galt om trikkene. Skulle det være noe, så måtte det være det faktum at takstene er like høye som ellers i NSB, og at det er flere som kjører bil enn tog. Men det er ikke trikkens skyld. (Kanskje det har mere sammenheng med en statlig kommunikasjonspolitikk?!)

En liten ting til: fargevalget. Ikke det at vi har noe mot rødt, men litt variasjon kanskje?
La oss rasemale trikkene!!

Trikkene leve!

Gro og Nils

Tanker fra formannen

Etterhvert som tiden går, og jeg blir mer og mer kjent med formannsjobben i Numedalslaget, blir jeg sittende tilbake med noen inntrykk og tanker om laget vårt.

Vi sender i dag rundskriv til alle som står i vårt kartotek, ca. 90 numedøler i Oslo, men vi har bare 48 bet. medlemer. På lagsmøtene er det som oftest bare oml. 20 stk.

På dette grunnlag kan en spørre seg om det er verdt arbeidet å drive Numedalslaget, eller i det minste: Hva er det som gjør at vi ikke når fram til de høyere sentra i hjernen til medlemmer og ikke-medlemmer med våre tilbud?

Hensikten med denne avisen fra styrets side er å gi dere et lite positivt sjokk, i håp om å få litt større frammøte. Numedalslaget må ikke være bare styret og springargruppa. Noe av skylden kan nok tillegges styret, da det ikke alltid er like lett å få ut den informasjonen som er ønskelig. Dessuten, lagsmøtene kan nok være nokså kjedelig greier, men foruten den underholdning som tilbys, skal lagsmøtet være et forum for sambygginger til å treffe hverandre og prate sammen. Ærfor blir det også opp til medlemmene å skape et hyggelig lagsmøte. Dansegruppa vår og rosemalekurs er andre aktiviteter som kanskje kunne være et tilbud til deg?

Styret oppfordrer alle numedøler i Oslo til å støtte opp om laget vårt.

Jeg lover ikke faste utsendinger av Numedølen, men hvis årsmøtet gir oss tillatelse til å fortsette, og gløden og tiden strekker til, prøver vi kanskje med et nummer til våren.

Medarbeidere i Numedølen

Red : Dagfinn Kravik

Lay out : Gjerre Wyller Berit Ellogan.

Skrift : Anne Grethe Nørstebø

Stoff : Nils Friis

Bjørg Undebakke

Nils Petter Undebakke

Euro Kollandsrud.

Norunn og Svein Aasen,
Vettlandvn 66,
Oslo 6.

